

ETT TORG VÄRT ATT ERÖVRA

Torgfesten var över: musiken hade tystnat, kaffeserveringen stängt, stånden släpades bort. Gubbarna från lokalföreningen började fälla ihop borden och trava stolarna som skulle in i föreningslokalen.

De hade en svans. Ett dussin småkillar i sju-tioårsåldern hjälpte till, de ville också trava och bära. Ingen hindrade dem direkt även om de blev bjudna med armbågen.

Det blev nästan bråk mellan några småkillar eftersom det inte fanns tillräckligt med bord och stolar för alla som ville hjälpa till, och de vithåriga herrarna blev irriterade och viftade bort dem.

Tänk om nån av gubbarna hade sagt: "Visst grabben, ta tag i ena änden så tar jag den andra. Nu går vi."

För det var så uppenbart. Småkillarna ville inget hellre än VARA MED. De ville GÖRA NYTTA och HÖRA TILL. I stället var de i vägen och var tvungna att lista sig till små arbetsuppgifter bland de vuxna.

Det kanske inte spelade någon roll i sammanhanget. Eller också gjorde det det: Gubbarna var klart helsvenska, präktiga PRO-gubbar, medan barnen snarare såg ut att ha föräldrar med invandrabakgrund.

Och denna stockholmsförort var från början helsvensk, men har numera starka inslag av familjer med invandrabakgrund. Det är här jag bor.

Så hörde jag nyss om ett annat torg. Häromdagen talades det i Studio 1 i P1 om gängen i Bagarmossen, en annan äldre förort till Stockholm. Det akuta problemet var att de planerade att erövra torget. Samt att de djupt beundrade ett rapband (Kartellen, programmets egentliga ämne), som ansågs förhållandevis kriminella livet.

Torget i Bagarmossen är inte särskilt upphetsande. Det är stort och ödsligt, med lite småbutiker, någon pizzeria, Coop och ett apotek. Men tydligen är det värt att erövra.

Sociala instanser, skola, kommun, föreningsliv och andra intresserade har ryckt upp sig och samarbetat kring ett Ungdomens hus, för säkerhets skull ett stycke från Bagarmossens centrum.

För mig verkar det lika sorgligt med ett gäng tonårsskillar som vill "ha" torget i Bagarmossen, som åsynen av småkillarna som ville vara med och bära stolar.

Nu är var fjärde ungdom under 25 arbetslös. Det säger Statistiska Centralbyråns siffror för februari.

- Vi har nu näst högst ungdomsarbetslöshet i Europa, och den ökar snabbare i Sverige än i de flesta andra länder, säger Thomas Östros, Socialdemokraternas ekonomisk-politiska talesperson, till E24.se

Och påminner om att "130 000 lämnar gymnasiet i juni, den största årskullen på många år".

Sommarjobb kan de bara drömma om.

Rapporter väljer samtidigt in om hur barn och ungdomar har det. I början av april meddelar Arbetsförmedlingen att arbetslösheten i gruppen 18-24 år ökar mer bland unga män i Stockholm än bland unga kvinnor.

Bris, Barnens rätt i samhället, har just gjort en studie, och påpekar att särskilt flickor på högstadiet känner sig pressade att få högsta betyg i allt. Många tror att de inte har någon framtid annars, enligt Bris.

Bris generalsekreterare Göran Harnesk skriver om detta på DN debatt och passar på att ge skolminister Jan Björklund en känga för regeringens förslag till ny skollag som "fokuserar mer på bestraffningar än stödjande åtgärder i skolan". Samt oroar sig för att mer än tusen lärare är varslade om uppsägning. Allt detta drabbar eleverna, särskilt de svagaste, menar Bris.

Muntergökarna i Svenskt Näringsliv bidrar med sin spå-

dom: arbetslösheten i gruppen 15-24 år kommer att öka till dryga 30 procent under 2009 och 2010. Fint som snus för Svenskt Näringsliv eftersom de också har en fiffig lösning på problemet färdigbredd och serverad: sänkta lögstälöner, en uppluckrad arbetsrätt och lägre skatter på arbete. Detta enligt Dagens Industri 19 mars.

Det är nämligen så bra i Danmark med det utbredda lärlingssystemet: halva lönen i flera år och sedan en riktig bra chans till ett fast jobb.

Då var vi förvarnade om de nya planerna.

Men vad finns det att förvänta sig? Vad har ungarna att se fram emot? Jobb, kanske det. Men bara kanske. Och lön? Bostäderna blir allt mer ouppnåeliga, låna miljoner till en skrubb i en förort om man inte har nåt jobb? Eller ett McJobb?

Varenda människa vill vara med, höra till, spela en roll, skaffa sig ett revir, vara viktig för någon. Det är inte mänskligt att inte vilja detta.

Det är alltså inte det minsta märkligt att fröna i Bagarmossen slår sig ihop i gäng och vill "erövra" torget. Vad skulle de annars göra? Sitta hemma i pojkrummet och sätta in frimärken i album? Bilda en studiecirkel och läsa Judith Butler?

Inget fel på sådana sysselsättningar, men först och främst måste ungarna få skapa sig ett liv där de bor, påverka det, veta att de kan få ett jobb med anständig lön.

Veta att det finns en framtid. Och den ligger knappast i att erövra torget i Bagarmossen. Det kommer inte att hjälpa dem att erövra framtiden.